

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Bd. Regele Ferdinand No. 5.
(Tipografia Lovrov & Co.)

A R A D.

Redacția din ORADEA:
Strada Regele Carol II. No. 14.Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

ECONOM

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Măreața comemorare a desrobirii ținuturilor arădane

Zilele de 22 și 23 Aprilie au fost zile de fremătătoare tresăltare românească pentru toate satele județului Arad, adunate să sărbătorească a 15-a aniversare a desrobirii acestor ținuturi de graniță și să pomenească după cuviință mulțimea de martiri arădani ai vremurilor de răstriaște din iarna 1818-1919.

Era de așteptat ca aceste manifestări să fie la toată înălțimea, așa cum au fost întotdeauna mișcările naționale în județul Aradului. Așteptările nu numai că nu s'au desmințit, ci au fost întrecute. Românii ținuturilor arădane au dovedit încă odată că sunt vrednici de rolul de paznici ai graniței, ce li-a fost hărăzit de pronia cerească în ceasul mare al dreptății istorice. Manifestațiile lor de Duminecă și Luni vor rămânea memorabile, și Budapesta va avea să fină seamă de ele.

Se mai cuvine adăugat că populația satelor svăbești s'a grăbit să se alătore cu toată căldura la praznicul românilor, sărbătorindu-și dimpreună cu ei desrobirea de sub jugul Ungariei. Cuvântarea rostită la adunarea antirevizionistă dela Sântana de părintele protopop Karl va rămânea un document neuitat al sentimentelor svabilor și o veștejire memorabilă a stăpânirii maghiare.

Grandioasa manifestație antirevizionistă dela Săvârșin

Regiunea Săvârșinului a răspuns cu un elan de nedescris apelului Ligii Antirevizioniste, organizând Duminecă una dintre cele mai mărețe demonstrații patriotice, sub conducerea unui comitet în frunte cu bravul român dr. Romuald Coțoiu și alcătuit din d-nii inv. T. Savu, pâr. Ignatie Dîhor, procuror pens. V. Anceanu, pr. Petru Elenesiu, pr. Ogineanu, Antonescu, d-soara inv. Ana Olaru, pr. Iosif Păcuraru, Vasile Lupuț, Sofronie Deac, pr. Vasile Popa, pr. Vasile Givu, Aurel Bunesco, Emil Hădan, Crăciun Bădan, C. Vărădian, Maxim Jurcoane, V. Popa, Al. Budiur, C. Bălan, Crăciun Herbei, Ilie Mariș, A. Mesaroșu, A. Ardelean, A. Bulzan, A. Han, Filimon Popa inv., Simion Neamțu inv., I. Toma inv., Matei Crai, E. Herbei, G. Borlea, Ilie Antoniu, Aurel David, Z. Madoșe, G. Ponta, I. Dăianu, Iosif Stoian și Vesp. Popa.

Au venit la adunare locuitorii din Roșia, sub conducerea preotului Teodor Handra, cei din Pârnești sub conducerea inv. I. Crăciunescu, cei din Halaliș sub conducerea inv. Ion Toma, cei din Corbești sub conducerea pâr. C. Monția și a inv. Popa, cei din Petriș sub conducerea pâr. Mărza și a d-lui Ilie Roman, cei din Lupești sub conducerea pâr. I. Tomuța și a inv. Moțiu, fanfara din Cămpuri sub conducerea pâr. Budoiu, sătenii din Stejara, sub conducerea pâr. Vasile Popa, corul și sătenii din Vărădia, în splendid port național de curcani, sub conducerea pâr. Iosif Turcu, cei din Mocion, sub conducerea pâr. V. Gibu și a inv. Filimon Popa, cei din Ilteu sub conducerea pâr. Petru Binchici, cei din Baia sub conducerea învățatului preot Damaschin Medrea, membru corespondent al Academiei Române.

Au participat la splendida manifestație fanfara din Cămpuri, corul școlăresc din Săvârșin, condus de pâr. Elenesiu,

și, corul bărbătesc din Săvârșin sub conducerea preotului inv. Iosif Păcuraru, corul din Julița, corul din Mocion sub conducerea inv. Filimon Pop și pompierii din Săvârșin, sub conducerea d-lui Camil Antonescu.

Participanții au fost în număr de circa 8000, cu toții în splendide costume naționale.

Satul era numai steaguri tricolore și inscripții, cari aminteau ungușorilor că cunoaștem drumul Budapestei și nu se poate revizuire decât către Tisa.

Comemorarea dela Șebîș

În centrul Șebîș au participat la comemorarea desrobirii toate satele ținutului, dela Răpsăg până la Hălmași, cu coruri și fanfare, cu steaguri și inscripții, toți în splendid port național, iar cei din Prăjești în port de călușeri.

S'a oficiat întâi un Te-Deum, de către un sobor de 22 de preoți, în frunte cu pâr. protopop Șt. Lungu, răspunsurile dându-le corul mixt din Șebîș, sub conducerea d-lui subrevizor Dim. Radu.

A urmat apoi, în piață, parastasul și adunarea, la care au cântat corul din Buteni, condus de d. G. Ruja, corul din Bărsa, condus de d. Petru Birău și fanfarele din Buteni, Dezna și Aldești.

Au ținut cuvântări pâr. protopop Lungu, d. dr. Aron Petruțiu, secretarul general al secției arădane a Ligii, d. Tiberiu Dragoș din Arad, notarul public dr. I. Bărsan, și la sfârșit d. prefect dr. I. Groza. D. Crucin, dir. șc. în Buteni, a declamat o poezie patriotică.

La sfârșit fanfarele, corurile și toată uriașa asistență au intonat Imnul Regal.

A urmat apoi o splendidă defilare militară a sătenilor, și pe urmă o masă comună la care au luat cuvântul d-nii Aurel Grozda, dr. Sabin Dan, Aron Petruțiu, Ștefanică, dr. Ioan Robu și Crucin. D. dr. Al. Horgă

Comemorarea s'a început cu o slujbă festivă la biserică, oficiată de toți preoții veniți la adunare.

După Te-Deum s'a format un splendid cortegiu, până la parcul din fața bisericii romano-catolice, unde s'a făcut printr'un parastas pomnirea martirilor, și apoi, după intonarea Imnului Regal, s'au rostit cuvântările.

A vorbit întâiul pâr. Ogneanu din Săvârșin, apoi trimișii secției arădane a Ligii Antirevizioniste, ziaristii Ion B. Martin și Isaia Tolan, și la sfârșit pâr. Ion Tomuța din Lupești. Cuvântarea vestitului orator pâr. Tomuța, plină de exemple ale vitregiei stăpânirii ungurești, amintind vremurile de sălbatică iobăgie când nu era voie să se 'ngroape românii în cimitire iar preoții, ca cel din Ilia, erau puși de groșii unguri să tragă la jug, și apoi vremurile măcelurilor dela 1784, 1848, 1918, — a mișcat profund asistența.

Între cuvântări corurile venite la adunare au cântat cântece naționale, iar elevii au recitat poezii patriotice.

După adunare, care s'a încheiat cu o moțiune antirevizionistă, a avut loc în fața bisericii românești o splendidă defilare, la care îndeosebi s'au remarcat curcanii din Vărădia.

Toată după-amiaza, până seara târziu, s'a jucat apoi hora în fața bisericii, intelectuali și țărani dela olaltă.

a închinat pentru d. Titulescu. D. prefect dr. I. Groza a mulțumit celor ce au închinat pentru d-sa, și a spus că va fi preocupat în activitatea sa de interesele țărânilor, conducându-se de principii naționale.

La Arad-Sega

În ziua de 22 Aprilie, Duminecă la sfârșitul Liturghiei, pâr. Herlo a spus o vorbire ocazională, pomnind ultima jertfă de sânge a martirilor români, ucși de gloanțele dușmanului în retragere.

S'a oficiat apoi un parastas pentru odihna sufletească a martirilor județului.

La Apăteu

Au participat la parastasul și la demonstrația din această comună peste patru mii de locuitori din Apăteu, Berechiu, Moțiori și Satu-Nou.

La adunare, deschisă de d. Ilie Vărășandan, au luat cuvântul d. Sabin Mihuț, delegatul Ligii din Arad, d. Sabin Oarșă din Satu-Nou, teologul V. Chesca din Arad și inv. Aron Cioară, N. Dumbravă și Mihai Vesa din Apăteu.

La sfârșit, după citirea moțiunii, întreaga asistență a cântat Imnul Unirii.

La Sărand

La demonstrația patriotică dela Sărand au participat peste

3000 de săteni, din Sărand, Sinte-Mică și Cinte.

S'a oficiat un Te-Deum și-a-poi un parastas, apoi a avut loc adunarea antirevizionistă, deschisă de pâr. Cornel Papp. S'a cântat „Imnul Regal” și s'au recitat poezii patriotice, apoi au luat cuvântul d. dr. Dimitrie Faur și stud. în teologie G. Laichici, trimișii Ligii Antirevizioniste din Arad, și pe urmă d-nii Ioachim Sas, inv. Haralambie Stăvaru, și inv. M. Cismaru.

Corurile cari au participat la comemorare au fost conduse de d. inv. Stăvaru.

La Șilindia

În comuna Șilindia au participat la adunare peste 2500 săteni, din Șilindia, Luguzău, Camna, Iercoșeni și Satul-Mic.

S'a oficiat un parastas pentru martiri, apoi a avut loc adunarea, deschisă de pâr. N.

Călinescu. Corul din Șilindia a intonat Imnul Regal, d. I. Bocu a declamat poezia „Ardealul”, apoi au ținut cuvântări d-nii Șt. Lucaciu și D. Tudor, trimișii secției arădane a Ligii Antirevizioniste, și la sfârșit directorul școlar din Șilindia.

La Păncota

Au participat peste 3500 de săteni din Păncota, Seleuș și Măderat.

După parastasul pentru martiri oficiat de preoții Iercoșan, Păscuțiu, Laza și Micluța, a avut loc adunarea antirevizionistă, la care au luat cuvântul pâr. Păscuțiu, apoi d-nii prof. T. Mager, C. David și A. Miclea, trimișii secției arădane a Ligii. D. prof. Mager a evocat în cuvinte impresionante luptele date de hălmașeni în contra ungușorilor.

A urmat la sfârșit o splendidă defilare a sătenilor în rânduri de patru.

Șvabii din Sântana veștejesc regimul minoritar din Ungaria

— O edificatoare paralelă între regimul germanilor din România și-al celor din Ungaria —

Manifestația antirevizionistă din marea comună svăbească Sântana, comună care conta până acum printre satele svăbești în cari mișcarea de rededeptare germană n'a putut prinde din pricina maghiaronilor, a fost o mare surpriză pentru toată lumea.

Șvabii din Sântana s'au folosit de prilejul că Liga Antirevizionistă a invitat pe români la comemorarea desrobirii, și s'au grăbit să participe la praznicul românilor cu mic cu mare, exprimându-și totodată și prin cuvinte preferința pentru stăpânirea românească.

Adunarea antirevizionistă a fost deschisă de preotul din Cumnăuș.

A cântat corul gimnaziului din localitate, și au ținut cuvântări d-nii ing. Bobârnac și Popescu, trimișii secției arădane a Ligii Antirevizioniste, apoi un țaran din Cumnăuș.

Pâr. protopop romano-catolic Karl a ținut pe nemțește o cuvântare cu adevărat impresionantă. A pus întrebarea: care stăpânire s'a dovedit cea mai bună pentru germani, cea maghiară sau cea românească? — și a răspuns cu fapte, arătând următoarele:

Sub regimul unguresc germanii n'aveau școli nemțești, ba nu se preda nemțește nici măcar religia din școlile primare. În schimb, sub stăpânirea românească germanii au școli nemțești, și profesionale și de stat.

A arătat apoi că economicește, germanii din România își au asigurată cea mai bună prosperitate.

Trecând pe urmă la regimul ce-l au germanii în Ungaria de astăzi, pâr. protopop Karl a arătat că conducătorul germanilor din țara lui Horthy, decedatul

prof. univ. Bleyer a fost bătut cu pietre fiindcă a îndrăznit să ceară să se introducă instrucția nemțească măcar în școlile germane primare.

A arătat apoi că a căpătat dela un învățator din Ungaria, tată a 5 copii, o scrisoare, prin care îl întreabă desperat: ce să facă, să-și ungușorizeze numele, fiindcă e amenințat altfel să fie dat afară din slujbă. Asemenea blestemătie nu se 'ntâmplă sub regimul românesc.

Pâr. Karl a mai arătat că o fată germană dintr'o școală primară din Ungaria, a trimis mamei sale în România o scrisoare în ungurește, fiindcă nemțește nu știe. Mama fetei a plâns când a citit scrisoarea.

Arătând apoi că în Ungaria nu se pomenește conversiune și improprietărie, pâr. Karl a încheiat:

În fața tuturor acestora nu putem să stăm la îndolală ca să ne pronunțăm că nouă germanilor din România nu ne trebuie stăpânirea ungurească, mai barbară încă astăzi decât era până la 1918!

La adunarea dela Sântana au participat peste 5 mii de oameni.

Dela Arad a luat parte în afară de pomnirea doi oratori, d. ing. R. Cărpinișan, directorul școlii superioare de arte și meserii.

Serbările dela Drauț

Frumoasa manifestație dela Drauț, la care au participat afară de drauțeni locuitorii din Agriș și Arăneag, s'a început cu o slujbă religioasă și un parastas, după care au luat cuvântul pâr. Ioan Drănuș și

(Continuare în pag. II-a)

Locul de întâlnire a publicului românesc e la

Caffée-Restaurantul CENTRAL

de sub conducerea lui IOSIF PFERSCHY

Intrarea prin strada Alecsandri

Meniu după listă: 20 lei — Bucătărie specială — Vinuri de Podgorie — Bridge și rummy

Măreata comemorare a desrobirii ținuturilor arădane

(Urmare din pagina I-a)

delegații secției arădane a Ligii dr. Tiriac și Aurel Hurduban, apoi dsoara inv. Ana Ciurea, și inv. Nic. Poș și Cărunta arătând blestemățile jugului maghiar și talmăcind protestul țării în contra acțiunii revizioniste.

Cuvântările au fost întretesute cu cântări naționale.

Manifestația dela Mândruloc

În comuna Mândruloc, unde au participat și locuitorii din Cicir, întrunirea a avut loc dela orele 11 înainte de masă. Locuitorii din Cicir, formând un cortegiu cu prapuri în frunte, au trecut de a lungul satului până în Mândruloc, unde lumea deja era adunată.

La întrunire au luat parte peste 500 de săteni.

Au vorbit d-nii: dr. Liviu Putici și inv. Dogaru din Arad, iar din partea locului preoții: Morgogan și Pascu și inv. Pordea.

La Șicula

Pomenirea martirilor și a desrobirii s'a făcut la Șicula în cadre impozante, cu o mare participare a sătenilor din Șicula, Gurba și Chireluș.

După parastas, lumea a plecat încolonată spre piață, unde a avut loc adunarea.

Au vorbit d-nii Orădanu, directorul șc. de ucenici din Arad, A. Uria, agricultorul Petru Berariu și pâr. Monția, președintele adunării.

Programul a fost variat întretesut cu cântece și recitări. Au cântat cântece naționale corul din Șicula și cel din Chireluș, iar elevii au declamat.

Măneran și Iosif Comșa. Au vorbit mulțime: Pâr. Papp Traian, președ. secției Bocșag, d. Ing. Eugen Șincăi, delegatul centrului, Pâr. uniu Petru Vancu, Pâr. Iosif Comșa, Florea Sferdian șef de gară, și inv. dir. Romul Furdul. Între cuvântări corurile cântări corurile cântau cântece naționale, iar copiii de școală au declamat poezii patriotice.

După adunare s'a încins o mare horă în curtea școlii.

La Tauți

Au participat la parastasul și la manifestația din Tauți satele Minișel și Minișel de sus. Pâr. Chereșladan a oficiat parastasul pentru martiri, dând răspunsurile corul sub conducerea d-lui dir. șc. Filipescu.

La adunare au vorbit pâr. Chereșladan, d. Filipescu, d. prof. Vintilă Popescu și d. deputat Păușești.

Comemorarea dela Ineu

La orele 10 a. m. s'a oficiat parastasul pentru martiri, apoi la orele 11 s'a ținut o mare adunare în fața bisericii românești participând 4000 oameni, din Ineu, Mocrea, Moroda și Iermata.

Au vorbit: din partea Ligii, d. dr. Ioan Pescariu, prim-medec în Arad, pe urmă dintre localnici: Pâr. protopop Mihai Cosma, d. deputat Dr. Gheorghe Hențiu, și d. Pavel Dârlea.

Corul a cântat cântece naționale, iar elevii de școală au recitat poezii patriotice.

La Otlaca

Luni, 23 Aprilie a. c. frunțașă comună românească de pe frontieră a sărbătorit într'un cadru foarte vast 15 pe ani de desrobire și-au dat un protest răspicat pornirii năstrușnice a vecinilor dela apus în ceace privește revizuire.

Slujba a fost celebrată de: pâr. Gh. Turicu, Caius Turicu și Oct. Turicu.

Pâr. Caius Turicu a reamintit într'o emoționantă cuvântare cruntele încercări de care au avut parte otlacanii.

D. I. P. Crivăț, delegatul Ligii, a expus crezurile noi ale mișcării antirevizioniste.

Au mai vorbit d-nii: dr. Bărgău și Mircea Nonu, subrevizor școlar.

Marea adunare a votat o moțiune și-au cerut graniță la Tisa nu la Otlaca.

Corul sătenilor, de sub conducerea d. Gh. Rediș a dat răspunsurile Liturgice și a intonat marșuri naționale.

Am remarcat printre marea mulțime doamnele: Octavia, Ștefania și Stela Turic, Carolina Draia, Livia Gomboșiu, d-na M. Nonu, Sidonia Mandă, și domni: dr. Gh. Frâncu, Ion Goldiș, notarul comunei, Lt. Gh. Oatu comand. plut. de grăniceri, Brutus Gomboșiu, Draia Radu, Drăuceanu, șeful stației CFR Otlaca, Ștefan Crainic, impiegat vama Poșta din Arad, șeful și impiegatul vămii Otlaca, Strâmbeanu, șeful poliției de frontieră din Grăniceri.

Adunarea s'a sfârșit într'o mare însufletire la orele 1 după masă.

La Radna

Un sobor de zece preoți, în frunte cu prea onoratul proto-

pat Givulescu au oficiat sfânta slujba pentru pomenirea mučenicilor, pe o estradă anume ridicată lângă crucea din comună.

Marea mulțime din Radna, Odvoș, Cladova, Păuliș, Bătuța, Căpruța, Milova, Șoimoș, etc. au ascultat cu mare emoție aceasta pioasă pomenire.

Adunarea a fost deschisă printro inimoasă cuvântare de protopopul Givulescu.

D. I. P. Crivăț, delegatul „Ligii Antirevizioniste”, a arătat miilor de români care sânt mijlocele ce trebuie să le luăm pentru a stăvili uneltirile revizioniste. Fanfara din Căpruța a intonat marșuri și cântece de bărbăție.

D. Miron Cotoroabă mulțumeste sătenilor și „Ligei” pentru că au dat în Radna o impunătoare manifestare românească.

La Socodor

Dimineață s'a oficiat un parastas pentru preoții: Cornel Popescu, Cornel Iencuța și Gheorghe Ghiunghinșan, omoriți mișelește de hoardele ungurești.

După aceea lumea s'a adunat în mijlocul satului unde primul, a luat cuvântul preotul Aurel D. Papp, președintele adunării.

În continuare programul s'a desfășurat în felul următor: O poezie recitată de o elevă dela șc. pr. Discursul d-lui Dimitrie Boaru, director școlar. O poezie recitată de un elev dela șc. pr. Discursul d-lui I. Popescu, învățător din Șiclău.

La Curtici

În localitate, aflându-se și renumitul cor „Armonia” din Arad, lumea a cunoscut o adevărată zi de sărbătoare.

Festivitățile au decurs după programul următor:

Imnul Regal cântat de corul „Armonia”. A urmat apoi cuvântul de deschidere al d-lui Zenovie Brădean, preot, președintele comitetului local al „Ligii Antirevizioniste”.

Discursul d-lui ing. Gh. Ispravnicu, Corul bisericesc din localitate, Cuvântarea d-lui Alexa Bulboacă, Discursul dlui avocat Ioan Bătrău din Arad, Corul școlilor din localitate „Pui de lei”.

La Chișineu-Criș

Marea manifestație românească dela Chișineu s'a desfășurat cu cel mai mare fast.

Au participat locuitorii din satele Chișineu-Criș, Pădureni, Nădab, Mișca, Sinteamare, Adea, Țipari, fiind prezenți peste 3000 de oameni.

Manifestația s'a început cu un serviciu divin și un parastas pentru martirii din județ, celebrat de 6 preoți. Răspunsurile liturgice au fost date de corul din Nădab, condus de pâr. St. Rusu.

După parastas s'a început adunarea antirevizionistă, cu „Imnul Regal”, cântat de soc. „Lira” din Chișineu.

Cuvântul de deschidere l-a ținut pâr. protopop Petru Marșieu, președintele adunării. Au mai vorbit d-nii dr. Aron Petruțiu și dr. Eugen Crăsnic din Arad, dr. Ioan Suciu, reputatul luptător național și țărăranul Ghița Drăgan din Nădab. Inv. A. Șerban a declamat poezia „Ardealul” iar corul Lira a cântat mai multe cântece naționale.

Cuvântarea foarte mișcătoare a marelui luptător național dr. Ioan Suciu o vom publica într'unul din numerele noastre viitoare.

La Șiria

Comemorarea dela Șiria a fost deosebit de impresionantă.

Au participat peste 5000 de săteni, din Șiria, Gașca și Mășca, cu steaguri, pancarde și coruri.

Manifestația a fost organizată de pâr. protopop Adamovici, președintele local al Ligii Antirevizioniste, și au luat parte la ea dela Arad ca trimiși ai Ligii d-nii Const. Popa și dr. Pompiliu Puticiu.

S'a oficiat întâi o slujbă la biserică, de către preoții V. Popovici, Chicin și R. Măierușan, apoi asistența a trecut în țințir, la mormântul martirei Virginia Hotăran, unde s'a oficiat un parastas.

În frunte cu corurile celor trei sate și cu inv. Cherechean, Sârbu, Burticală, G. Muntean, P. Șevici, lumea a plecat la estrada din piață, unde s'a desfășurat adunarea antirevizionistă.

S'a oficiat aci un nou parastas, după care a luat cuvântul pâr. protopop Adamovici, apoi trimișii dela Arad Const. Popa și dr. Pompiliu Putici. Un băiat a declamat poezia „Calvarul”, făcută de elevul Neamțu din el. IV primară. Au vorbit apoi fostul senator Laza, inv. Ionescu și Țiplea și la sfârșit studentul Adamovici.

Adunarea s'a încheiat cu o rugă și cu moțiunea, citită de pâr. protopop Adamovici.

La Cermei

Au participat la manifestație locuitorii din Cermei și din Șomoșcheș, cu mic, cu mare.

În fruntea unui sobor de preoți, pâr. Poleacu a oficiat parastasul pentru martiri, apoi, a avut loc adunarea antirevizionistă, deschisă de pâr. Poleacu.

Au vorbit: d. Platoș, directorul Casei Cercuale din Arad, dir. șc. Dan, inv. Ardelean din Șomoșcheș și abs. de teologie P. Sărăceanu. Fanfara a cântat imnuri naționale, iar micuțul Ungureanu, fiul doctorului de circumscripție, a recitat o poezie patriotică.

La Târnova

Manifestația din această comună a fost deosebit de impunătoare. Au participat la ea și locuitorii din Chieri.

Au ținut cuvântări: preotul satului, inv. Droașcă, d. Vintilă Popescu, prof. la Acad. de teologie din Arad, și d. deputat N. Păușești.

Inv. Popescu a declamat o poezie patriotică.

Adunarea dela Bocșag

La orele 11, s'au adunat peste 2500 oameni, în haine de sărbătoare și steaguri, muzici și fanfare, din comunele Bocșag, Regele Carol (Răpsig) și Mănerău. Delegatul centrului din Arad, d. Ing. Eugen Șincăi, a fost primit cu fanfare, de d-nii primar Belean Todor, d. notar Bodai Alexandru și d. inv. director Romul Furdul. Cortegiul, format din 200 școlari în haine de sărbătoare și tot poporul, cu steaguri și muzici, a plecat apoi în curtea școlii, unde s'a oficiat prohodul martirilor de către P. C. părinți Papp Traian, Alex.

Primăria Municipiului Arad

No. 10.173—1934.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința celor interesați, că Primăria Municipiului Arad,

în ziua de 5 Maiu 1934, ora 11 a. m.

va ține în biroul Serviciului economic, camera Nr. 59, a doua licitațiune publică cu oferte închise și sigilate, pentru asigurarea pe timp de 2 ani a autocaționului Uzinelor municipiului, cu numărul de ordine 44 Ar.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu Art. 88—110 din legea contabilității publice și ncrmele de licitații în vigoare.

Ofertanții cari vor participa la licitațiune vor depune deodată cu oferta în mâinile comisiunei de licitații și o garanție provizorie de 5% din valoarea ofertei, în numerar ori efecte garantate de Stat, iar oferta se va face numai în baza caetelor de sarcini cari pot fi văzute în camera No. 59 a primăriei, în fiecare zi de lucru între orele 11—1.

Arad, la 20 Aprilie 1934.

Primăria Municipiului Arad

Citiți și răspândiți

„E c o u l”

Cine matogra

CENTRAL

Marti, ultima dată!

Steaua din Valencia

În rolurile principale:

LIANE HAID,
Paul Westermaier, Ossi
Oswalda, Oscar Sima

Miercuri, premieră!
Formidabila producție!

Femeia biciuită

Charles Langhton
Carole Lombard

SELECT

Programul de azi!

Buzele mele mint

În rolul principal Lilian Harvey

Prețuri ieftine: 7—10—15 lei

CORSO

Programul de azi!

Operetă frumoasă cu
LIANE HAID

Doi într'o noapte

Paul Kemp, Gustav Diesel,
Paul Otto, Ery Boos, Fritz
Odemar

Lei 10—15—20

Fiecare doamnă elegantă poartă mânuși

WESTEND

Cele mai fine, cele
mai durabile și cele
oo mai ieftine oo

La IOAN NETEU cârnățar,

Arad, Piața
Avram Iancu
No. 17

Zilnic mezeluri extra fine, șuncă fiartă, salam de iarnă fabricat propriu și cârnuri proaspete

Vieța sportivă

Ripensia în fruntea seriei B

— „Gloria CFR” învingătoare la Brăila. — „U” învinsă de „CFR”.
„România” a dispus de „Juventus” —

A fost formată echipa națională

București
Matchul de Divizie CFR—U, jucat Sâmbătă a fost câștigat de primii la 1:0. La pauză 0:0. Punctul a fost înscris de Medve. Duminecă, în cadrul Cupei României, universitarii clujeni au dispus de Macabei la 4:0 (1:0). Au marcat Ploesteanu (2), Sepi și Ștefănescu.

Luni pentru Divizia Națională campioana națională Ripensia din Timișoara după un joc de clasă, a dispus de Unirea Tricolor la 6:2 (2:1).

Ripensia: Zombory—Burger, Agner—Hrehuss, Cotormani, Deheleanu—Bindea, Beke, Ciocac, Schwartz, Dobai.

U-Tricolor: Rădulescu—Săucitulescu, Gavăț—Robe, Steinbach, Ghermelie—Florea, Ionescu, Cârjan, Bogdan, Seifert.

Scorul a fost deschis de unistul Bogdan în minutul 8 ca în minutul 15 Schwartz să egaleze. După 5 minute Dobai înscrie un nou punct pentru timișoreni (2:1).

În repriza a doua primul punct este opera lui Zombori, care înscrie din 11 metri (3:1). Urmează un nou punct al lui Dobai (4:1). În minutul 25 cei doi mijlocași internaționali Dehelean și Robe se ciocnesc vehement, din care cauză, ambii au fost scoși de pe teren pe brațe. Robe cu osul piciorului drept rupt a fost transportat la spital, iar Dehelean a reapărut pe teren după 15 minute, timp în care a trăit prin lumea viselor.

Într-un prim moment o nouă lovitură, de astă dată dela Seifert, și părăsește din nou terenul pentru 10 minute!

În minutul 32 Cârjan înscrie ultimul punct bucureștean (4:2). Centrare a lui Șobi Schwartz este reluată în plasă de Dobai (5:2). Cu două minute înainte de sfârșitul matchului Beke înscrie ultimul punct (6:2).

Cei mai buni oameni de pe teren au fost: Kotormani, Burger, Dehelean și Schwartz.

Brăila

Matchul de Cupa României între Gloria CFR și Franco Româna, jucat Duminecă, a fost câștigat de arădani la 2:1 (0:0). Primul punct a fost înscris de Hustig în minutul 10, într-o pedeapsă executată de ministrul dela 20 de metri.

După pauză brăileanul Drăghici egalează, ca mai apoi în minutul 35 excelentul Dobai stabilească scorul definitiv de 2:1.

În urma acestei victorii Gloria CFR urmează să joace cu Ripensia. Cu toată siguranța matchul va avea loc la Brăila, timișoreni având să joace acasă la 29 Iunie, matchul de Divizie, așa că două matchuri cu același adversar pe același teren și ambele campionate... nu prea prind publicul.

Cluj
Face senzație înfrângerea Iuventusului din București de către România din localitate. Se știe că bucureștenii au învins numai Dumineca trecută CA Orade la 4:2. Contra României au jucat confuz și mai ales foarte dur, Constantinescu excelând la „mângăiatul” oaselor adverse.

Scorul 3:0 (2:0) pentru România. Au marcat: Chendrean, Pop și Mureșan. Arbitrajul d-lui Palfi (Arad) excelent.

Orade

Duminecă Crișana a învins Brașovia la 6:0 (4:0). Au înscris Nagy (4), Baraki și Pintea.

Luni CAO, după un joc monoton a dispus de Șoimii (Sibiu) la 5:0 (2:0). Punctele au fost înscrise de Bodola (2), Ronai, Iuhasz și Covaci.

Luni Iuventus din București a învins Stăruința cu 2:1 (1:1).

Timișoara

Duminecă Tricolor din Ploiești a cedat Chinezelui la 4:1 (0:0). Punctele au fost marcate de Glasz, Zelenak II, Zelenak II și Zelenak II pentru Chinezul și Albulescu Șpirea pentru Tricolor.

La motociclismul depe terenul Electrica Ionescu Cristea s'a clasat primul, al doilea Șerbănescu, iar al treilea Ovidiu Ionescu.

Băzu Cantacuzino a sosit din Capitală cu avionul și a făcut în localitate câteva figuri cari au entuziasmat întreaga asistență.

Rezultate de foot-ball: CAT—ILSA 4:3 (2:2), RGMT—Electrica 3:0 (2:0), CAT—RGMT 4:1 (3:1), ILSA—Electrica 2:1 (2:0). Cupa a fost câștigată de CAT.

Ultima oră

Formația echipei naționale

București, 24. După matchul Ripensia—Unirea Tricolor, a fost alcătuit teamul echipei României, care va susține la 29 crt. matchul eliminatoriu pentru campionatul mondial cu Jugoslavia.

Culorile noastre vor fi apărute de următoarea formație.

	Moravetz	Vogl	Puellok	Albu	Dehelean
	Bindea	Covaci	Cotormani	Baratky	Schwartz
					Dobai
Clasamentul Diviziei Naționale					
Seria A.					
1. Crișana	9	6	3	0	26: 7-15
2. Chinezul	9	6	0	3	21:16-12
3. Universitatea	9	5	1	3	26:13-11
4. CFR	9	5	1	3	17: 9-11
5. Venus	10	5	1	4	24:18-11
6. AMEFA	9	4	1	4	16:16- 9
7. Tricolor	11	1	2	8	12:37- 4
8. Brașovia	10	1	2	7	12:32- 3
Seria B.					
1. Ripensia	10	8	1	1	45:12-17
2. Unirea Tricolor	11	7	2	2	35:14-16
3. C.A. Orade	9	6	1	2	34:14-13
4. Juventus	9	5	1	3	19:17-11

Arad
Campionatele locale de Duminecă au dat rezultatele: CAA—SGA 2:1 (1:0), Derby. Atleții sunt campionii Aradului. Hakoah—Unirea 2:0 (2:0), Tricolor—Olimpia PTT 3:2 (1:2). Matchul Șoimii Cfr—Transilvania a fost amănat.

Fosta campioană națională URR Reșița a dispus Duminecă într'un match amical de Amefa cu 4:1 (0:0).

Punctele învingătorilor au fost înscrise de Kilianovici (2), Keller și Kormanyos.

După matchul desfășurat Duminecă, reșițanii au arătat publicului arădan că au o echipă cu mult mai bună de cât Amefa și încă 5—6 grupări din Divizia Națională.

Sperăm ca la anul să-i vedem și pe reșițani în Divizie.

Luni reprezentativa Aradului a dispus nemeritat de cea a Lugoșului la 2:1 (1:1). Arbitrajul d-lui Vladovici foarte slab.

Au marcat pentru Arad Manci și Perneky, iar pentru Lugoș, Kovacs (fundașul localnicilor) în propria poartă.

Lugoș
HTV din Sibiu a învins ieri Germania cu 5:1 (4:0).

Sătmar
Stăruința—Phönix 2:1 (1:0). Amical.

Brașov
Universitatea—ACFR 2:1 (2:0). Au marcat Surlașiu și Sârbu pentru U.

Orade
Stăruința—Chinezul 3:0 (0:0). Înțelegerea PTT 1:0 (0:0).

Baia Mare
Tricolor—Ceramica 2:1 (2:1).

TEATRUL MUNICIPAL TIMIȘOARA
VINERI, 27 APRILIE 1934
PALATUL CULTURAL ARAD
SÂMBĂTĂ, 28 APRILIE 1934
UN SINGUR CONCERT
DAT de CELEBRUL VIOLONIST
BRONISLAW
HUBERMAN
LA PIAN
PROF. SIEGFRIED SCHULTZE
DIN VIENA
BILETELE (95—295 LEI), PENTRU TIMIȘOARA, LA CASA TEATRULUI, TELEFON No. 102 — LA ARAD, LA LIBRĂRIA ȘANDOR, TELEFON No. 511

Știri din Hălmațiu

Culturale. Duminecă 22 Aprilie a. c. învățătorii din jurul Hălmațului au ținut un cerc cultural în comuna Bodești. Pentru populația acestor locuri sărace, astfel de împrejurări constituiesc satisfacții deosebite.

După oficierea serviciului divin, învățătorii au procedat la desbaterea ședinței intime. D. subrevizor de control, Iosif Târziu, care a arătat întotdeauna o deosebită atenție pentru problemele culturale-naționale, ce le desbat învățătorii în mijlocul populației acestor regiuni refractare culturii, profitând de prezența-i în aceste locuri, îndeamnă pe învățători la muncă și prin câteva cuvinte calde, echilibrate, arată rolul lor în societate, deprecind opinia aceluia ce dețin titluri pompoase, dar nu aduc nici un folos țării, trăind numai pentru satisfacerea personală. E regretabil că misiunea de dascăl e împroșcată de batjocurile celor meschini la suflet.

Dna învățătoare Georgina Cătană, a vorbit apoi despre importanța grădinilor de copii, arătând necesitatea lor, care e intrucâtva dubitată de unii. D. Vasile Anghirescu a descris concis pe învățător, așa cum trebuie să fie. Secția de științe naturale, la clasa III-a, a învățătorului Nicolae Palade, a fost pe deplin reușită.

După un prânz frugal, s'a deschis ședința publică prin cuvântul d-lui președinte Aurel Petrișor, după care d. subrevizor Iosif Târziu, care se dovedește a fi un fin psiholog, după ce adresează sătenilor un „Cristos a înviat” la care sătenii au răspuns în cor, le-a vorbit despre ceea ce trebuie să-i preocupe, despre relele ce bântuie în țară.

Au mai vorbit d. Medic dr. Hass, dând diferite sfaturi medicale și d. învățător Maghiaru, care a arătat câteva forme rele ale educației în familie.

Incercați restaurantul
AZUGA
(fost KISPIPA)
Bere la pahar Azuga, specialitatea Caraiman se găsește numai aici; grătar special, ciorbă de burtă și tot felul de mâncări românești. Menue și abonamente. Muzică țigănească
Proprietar:
Emil Schnabel, Orade

POȘTA REDACȚIEI
Rugăm pe toți corespondenții și colaboratorii noștri, ca în viitor, să trimită manuscrise numai la redacția din Arad.

Turneul oficial al „Operei Române” din București
va cânta la Teatrul Comunal din Arad. Joi 26 Aprilie

Căsătoria secretă
operă în 4 acte de DOMENICO CIMAROZE, versiunea română de OCTAV LUCHIDE. Cu protagoniștii:
Emilia Sutian, Maria Snejina, Valentina Crețoiu, Olga Solomoneanu, Eugenia Babad, Al. Alger, S. Tasian, V. Chiciudeanu
Egizio Mosini Niculescu Basu I. Bein
primi maestrul concertatori dir. de scenă a operii române primii maestrul concertatori din București

INTERCONTINENTALĂ
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TRANSPORTURI ȘI COMUNICAȚIE
FACE TRANSPORTURI ȘI VĂMURI PE ÎNTREG GLOBUL

O nedumerire

Tot județul Arad a tresăltat de îmbărbătare la strigătul de mobilizare al „Ligi Antirevizioniste”. Românii de pretutindeni au trăit clipe cu adevărat mărețe.

Dacă însemnăm cu entuziasm aceste evenimente de redresare națională, tot, noi sântem cei dintâi care semnalăm niște fapte regretabile, fără conștient care desvăluie o anumită stare de spirit la unii din intelectualii români.

Iată despre ce este vorba.

1. Cu o seară înainte de marea adunare de protest împotriva tendințelor revizioniste, care s'a ținut în comuna Chișineu-Criș, corpul de pompieri din acest centru, cu concursul corului „Lira” (?) a dat o petrecere în românește și în ungurește. De când Chișineul este cosmopolit? Fiindcă s'au

pregăsit acolo o sumedenie de perciuanați?

Așa prefată au înțeles să dea Chișineului impunătoare manifestări românești de Luni?

Cine sânt acei „domni” care susțin acest hermafroditism poezic cultural?

2. După deochiul Chișineului, calcă n' străchini și Săvârșinul.

Secția de jandarmi avea nevoie de un cal. Pentru aceasta, după demonstrația românească care a avut loc Dumnică, a aranjat o serbare pentru strângerea fondurilor.

Românii s'au abținut însă, fiindcă alișajul și invitările s'au făcut în două limbi: românește și ungurește.

Semnalăm cititorilor noștri, acest soi de mentalități, ca să le știe și să țină minte.

Informațiuni

Duminecă dimineașa s'a dat sentința în procesul complotiștilor, condamnându-se toți acuzații la câte 10 ani reclusiune, iar acuzații civili și plata a 110 mii lei cheltuieli.

Condamnații nu făcuseră apel.

Rugăm pe toți abonații în restanță, să ne expedieze pe adresa din Arad, sumele ce ne datorează.

Interzicerea importului de lână

D. V. Sassu, ministrul domeniilor și agriculturii, de acord cu d. Teodorescu, ministrul industriei și comerțului, au hotărât să nu se mai acorde fabricanților de postavuri să importe lână din străinătate, cu începere dela 1 Mai crt.

Această dispoziție rămâne valabilă până în momentul când fabricanții de postav vor asigura printr'un contract cu producătorii de lână din țară, cumpărarea întregii cantități de lână astăzi disponibilă.

În acest scop, reprezentanții fabricilor de postav tratează cu „Uniunea sindicatelor agricole” modalitatea de lucru, cât și prețul lânii din recolta viitoare.

Se crede că în cele din urmă se va ajunge la un preț de 50 de lei kilogramul de lână nespălată.

Un sat distrus de incendiu lângă Zagreb

În apropiere de Zagreb și Varasd a izbucnit un incendiu care a distrus în întregime satul Dolni-Krajlevac.

Focul a izbucnit la primărie, de unde apoi cu repeziunea fulgerului fiind avântat și de vânt, s'a întins asupra caselor din apropiere.

Au sosit la fața locului pompierii dar cu toate eforturile de câteva ore n'au putut să localizeze focul.

Flăcările au distrus aproape tot satul transformând totul în scrum.

Locuitorii îngroziți au fugit lăsându-și avutul distrus de flăcări.

ționaliste a poporului român. Fără această revoluționare suflătească orice încercare programatică de refacere a stărilor actuale mi se pare cu totul insuficientă și superficială. La această revoluționare, vom lucra și mai departe în cadrul strict al legalității.

— Cam în ce timp credeți că veți ajunge să îndepliniți această primă etapă a luptei dv.?

— Cel ce privește lucrurile acestea în raport cu viața lui, sau numai din punct de vedere al satisfacerii unor dorinți personale, fără îndoială că va fi un nerăbdător. Pentru cel care le observă însă prin prizma istoriei, adică a vieții milenare a unei nații, nici un an nici zece ani și nici mai mulți nu pare prea lung pentru ajungerea scopului urmărit.

În orice caz, noi avem o prioritate asupra tuturor oamenilor politici, care înlătură orice concurență cu ei: este tinerețea noastră. Ei n'au decât un trecut mai mult sau mai puțin glorios.

Un interview al d-lui Corneliu Zelea Codreanu

Ziarul „Națiunea” din București publică în n-rul său dela 23 crt. declarațiile ce i le-a făcut căpitanul dizolvatei Gărzii de Fier, Corneliu Codreanu.

Interviewatul a făcut următoarea declarație relativ la sentința dată de consiliul de război în procesul Gărzii de Fier:

— „Îmi dau seama perfect de condițiile în cari s'a judecat acest proces. Și de aceea rămân cu credința neștirbită în forța morală a armatei române reprezentată prin cei șase generali cari au format Consiliul de judecată. Ei au afirmat încăodată că această valoare morală a armatei românești nu poate fi nedreaptă, fie că ar fi chemată să se pronunțe asupra anumitor stări din launtrul țării, fie că ar acționa la hotare față de dușmanii din afară. În slujba datoriei ce-i incumbă, armata română poate omori, sau poate muri. Totdeauna însă impunând dreptatea și niciodată făcând nedreptăți. Acesta este sensul verdictului dela Consiliul de Război al Corpului II de Armată în fața lumii și a istoriei.”

Intrebat, cum înțelege să-și pună activitatea viitoare de acord cu noua lege pentru apărarea statului, d. Corneliu Codreanu și-a exprimat dorința ca să se reîntroneze armonia în stat, adăugând:

— „Soluția însă nu-mi aparține mie, ci autorilor conflictului.”

Forma care va consacra acest adevăr nu o pot preciza. Totuși ea ar putea fi sau declararea de către Casația a legii pentru apărarea Statului, ca neconstituțională, — ceea ce eu cred că se va întâmpla, de oarece Consiliul legislativ a declarat-o ca atare, — sau că primul guvern care va veni o va abroga pur și simplu.”

— Odată ce țara s'ar afla din nou într'o situație politică normală, care va fi programul dv. de acțiune și care va fi ținta lui finală?

— „Programul meu de acțiune se va desfășura exact pe aceleași baze pe care s'a desfășurat și înainte de a ajunge la situația anormală de astăzi. Punctul meu de vedere, spre deosebire de al tuturor oamenilor noștri politici, are la bază ideea unei transformări suflătești a individului și a masei românești, în sensul educației spirituale creștine și na-

Restaurantul

„PICCADILLY”

A R A D,

STR. EPISCOPUL CIOROGARIU No. 16.

VIN DE MINIȘ, DIN VIE PROPRIE

BERELAȚAP

M U Z I C A

„ROȘTAȘ”

A APĂRUT

ORIZONTURILE MELE

O VIAȚĂ DE OM AȘA CUM A FOST

de N. Iorga

3 volume: Copilăria și tinerețea; Lupta: Spre înșelare. - Editura N. STROILA. - Prețul celor 3 volume 300 L.

Isprăvile unei bande de spărgători

Înainte de Paști am arătat împrejurările în cari a fost capturată o bandă de spărgători pe când cu o mașină de cursă au încercat să fugă din Grădiște când erau urmăriți de poliția arădană.

Când au fost ajunși din urmă la podul dela Aradul-Nou, unul dintre ei, Ioska Lakatos a reușit să fugă, însă ceilalți: Ferenc Kis, Mircea Bogdan, Ștefan Farago, Ștefan Kolompár și femeea Iuliana Kovacs, au fost prinși și duși la poliție.

Din actele de identitate s'a constatat că sunt membrii unei bande demult urmărită de polițiile ardelenne pentru crimele și furturile ce le-au săvârșit.

După ce s'au terminat cercetările, dela poliție, au fost înaintați parchetului. Aici hoții au declarat că au cutreerat tot județul săvârșind în toate părțile tot felul de furturi.

Printre cele mai fructuoase au fost spargerile dela: Percepția Târnova, Sinteza Măș și Șumand.

Din Arad

Accident de automobil

Ieri noaptea șoferul Francisc Elekes din Arad, str. Caragiale 6, a lovit cu automobilul No. 1309 pe Adalbert Hütner din str. Șaguna 55, în timp ce trecea pe str. C. Paulian. Hütner era pe bicicletă și automobilul îi venea din față. Din neglijența șoferului a fost lovit cauzându-i grave leziuni, din care cauza, cu salvarea, a fost internat în spital.

Răzbunare

Poliția locală a primit o reclamație din partea lui Carol Arpasz din Arad, Str. So-

luțiu 75, că cineva i-a aruncat otravă în fântână. Apoi rău făcătorii au voit să dea foc gardului. Fiind surprins de proprietar au dat fuga, însă au fost recunoscuți de către Arpasz. Se crede că în curând vor fi prinși, de oarece reclamantul spune că a avut niște neînțelegeri cu niște foști prieteni și că gestul a fost făcut din răzbunare.

Caut două camere, sau cameră și hol, eventual baie cu intrare separată, bine mobilată.

A se adresa la Chestura poliției Arad.

Unde-i d. Victor Iamandi?

Ziarul „Țara Noastră” scrie: Nu întrebăm, nici din compătimire, nici din curiozitate. La drept vorbind, nici nu dorim vreun răspuns. Întrebăm numai așa, ca să constatăm, că emfatică felie de ministru, care amenința cu degetul la Cameră, se apăsă pe sine-însuș la Cenzură și se rădăia în aplauzele Blumentelzilor dela „Adevărul”, a dispărut, dela o vreme încoace, din circulație. Un ordin prudent, venit nu se știe de unde, i-a interzis d-lui Victor Iamandi să mai țină discursuri în public, astfel spanacul oratoric se cultivă mai puțin intens pe banca ministerială. Cenzura, de-asemeni, a trecut dela ministerul de Interne, unde reușise să se compromită, la președinția Consiliului, unde d. Al. Mavrodî făgăduiește s'o aplice ceva mai inteligent. (Nu va fi greu). În fine, veselu sub-secretar dela Bolta-Rece nu mai apare nici măcar în coloanele presei din strada Sărăndar, care, surprinsă și desorientată, a rămas cu admirația în aer.

O singură notă am descoperit zilele trecute, în „Dimineața”. Ni se dă de veste, că în urma recentelor succese obținute, după ce i s'au retras toate atribuțiile, ne mai având nimic ce face, d. Victor Iamandi va pleca într'un concediu în străinătate, din care va reveni ca titular al unui departament, sau cum

se zice în jargonul reporterului politic: „ministru plin”. Citiți și răspândiți ziarul „E C O U L”! Nu știm însă astfel. D. Victor Iamandi nu va mai avea niciun rol în actuala guvernare. Se va retrage definitiv în podgoriile Iașilor, culcându-se la umbra bolobocelor, pe lăurii biruștelor din Parment. Elocvența română va avea cu un Cașavencu mai puțin, dar să nădăjdăuim că lipsa nu se va observa. Rămâne în schimb, însuș Gh. Tătăreșcu, pe care, acelaș gen, îl prețuim nesemnănat mai mult...

Plata impozitelor pe automobile

Administrația financiară duce la cunoștință că ministrul de finanțe a acordat proprietarilor de vehicule ultim termen pentru plata impozitului pe automobile, până la 15 Maiu 1934. Se atrage atențiunea contribuabililor interesați ca în viitor acest impozit trebuie achitat până în prima zi a primei luni a trimestrului, adică pe trimestrul I al lunii Martie (în prezent excepțional până la 15 Maiu 1934), pe trimestrul II al cursului lunii Iunie, pe trimestrul III al cursului lunii Sept., iar pe trimestrul IV al cursului lunii Decembrie 1934.